

Wpływ nowych technologii na rozwój mowy dzieci

W ciągu ostatnich lat urządzenia mobilne awansowały na poziom niezbędnego elementu naszej codzienności. Smartfony, tablety, gry i zabawki multimedialne zaczęły nawet wypierać tradycyjne urządzenia elektroniczne: telewizory i komputery. Urządzenia mobilne stały się obiektem zainteresowania nie tylko dorosłych, lecz także dzieci, począwszy już od niemowlaków. Dzisiaj nawet dwulatki potrafią obsługiwać tego rodzaju urządzenia – pytanie tylko, czy z pożytkiem, czy ze szkodą dla ich rozwoju oraz nauki mówienia?

Aby zrozumieć mechanizm oddziaływania urządzeń mobilnych na rozwój mowy dziecka, należy wiedzieć, że mózg człowieka zbudowany jest z dwóch półkul. Prawa półkula odpowiedzialna jest za odbiór i przetwarzanie bodźców dźwiękowych oraz obrazowych (niejęzykowych); lewa półkula specjalizuje się natomiast w odbiorze oraz tworzeniu języka (mowy).

Półkule mózgu

LEWA PÓŁKULA

MÓWGA
LOGIKA
ANALIZA
PORZĄDEK
LICZBY
CZAS
PLANOWANIE
SYMBOLE
SŁOWA
SZCZEGÓŁY
DOSŁOWNOŚĆ
INTELEKT
RACJONALNOŚĆ
DOSTRZEGA RÓŻNICE
NAUKI ŚCISŁE
ZMYSŁY: Dotyk, Węch, Słuch, Smak
UCZUCIA (Bojaźliwość, Uczuciowość, Religijność)

MÓZG

PRAWA PÓŁKULA

WIZUALIZACJA
INTUICJA
SYNTEZA
KREATYWNOŚĆ
OBRAZY
PRZESTRZEŃ
SPONTANICZNOŚĆ
WYOBRAŹNIA
KOLORY
CAŁOŚĆ
METAFORYZOWANIE
ZMYSŁOWOŚĆ
EMOCJONALNOŚĆ
DOSTRZEGA PODOBIENSTWA
NAUKI HUMANISTYCZNE
ZMYSŁY: Wzrok
EMOCJE (Odwaga, Wrażliwość, Duchowość)

Okazuje się, że współczesne dziecko:

- Jest przestymulowane bodźcami prawopółkulowymi.
- Koncentruje się na nowych umiejętnościach technologicznych.
- Ma niewystarczająco bodźców lewopółkulowych (czyli językowych).
- Nie umie odczytać wyrazu twarzy rozmówcy czy wychwycić kontekstu emocjonalnego z obserwacji gestów.

Prawa półkula blokuje lewą, a w efekcie tego mowa rozwija się z opóźnieniem. Przewaga bodźców prawopółkulowych powoduje zaburzenie naturalnego, zdrowego rozwoju mowy. Na co zatem wpływa stałe blokowanie językowej półkuli mózgu u dziecka?

- **Język nie rozwija się lub rozwija się z wielkim opóźnieniem.**
- Brak odpowiedniej stymulacji do nauki mowy.
- Mowa ulega schematyzacji, zasób słów jest niewielki.
- Pojawia się niepełne rozumienie języka.
- Komunikowanie się za pomocą krzyku lub płaczu.
- Brak zainteresowania książkami, układankami, obrazkami.
- Osłabione relacje z rodzicami.
- Nieumiejętność komunikowania się z rówieśnikami.

Co czeka dziecko spędzające zbyt dużo czasu przed ekranem?

- Jest pozbawione obcowania z drugim człowiekiem.
- Jego słownictwo nie wzbogaca się, nie umie budować zdań.
- Mowa i artykulacja nie mają okazji do rozwijania się w naturalnych sytuacjach komunikacyjnych.
- Jest narażone na późniejsze problemy w nauce.
- Ma problemy ze słuchaniem tekstu pisanego, nie umie opowiedzieć obejrzanej bajki czy historyjki obrazkowej.

Aby posługiwać się wysokimi technologiami, mózg dziecka musi dojrzeć, nauczyć się określonych sprawności językowych oraz motorycznych. Na pewno nie na wczesnym etapie rozwoju!